

Backović protiv Srbije¹ (broj 2) (predstavka broj 47600/17), 8.4.2025.

Nema povrede člana 10. Ek

Podnosilac predstavke je Čedomir Backović, državljanin Srbije. On je advokat.

Predmet se odnosi na odluku o novčanoj kazni zbog nepoštivanja suda u postupcima vezanim za izbore. Kazna od 910 eura izrečena mu je 2012. godine zbog konstatacija koje je iznio u svom prigovoru na odbacivanje zahtjeva za izvršenje presude, kojim je tražio priznanje da su on i još šest osoba još uvijek gradski vijećnici. U svojim podnescima g. Backović je, između ostalog, naveo da je to "neka vrsta "šalterski" restriktivnog tumačenja Zakona o izvršnom postupku" i nazvao sudije izvršnog suda "pravnim genijima i pravnim gromadama". Nastavio je da je "zaključak Upravnog suda vrhunska glupost, koja jednostavno nije vrijedna daljnjeg komentara; da li je napisana iz zle namjere ... ili zbog nepoznavanja, takva odluka i njeno obrazloženje su nespojivi s radnjama profesionalnog pravosuđa u državi koju karakterizira vladavina prava za koju se Srbija izjašnjava". Domaći sudovi su utvrdili da je svojim izjavama imao namjeru vrijeđanja i omalovažavanja prvostepenog suda, izvršitelja i sudije koji vodi predmet.

Pozivajući se na član 10. (sloboda izražavanja) Evropske konvencije g. Backović se žali na kaznu, tvrdeći da je samo izrazio svoje mišljenje o pravosuđu, te da njegove izjave nisu bile uvredljive.

Evropski sud je primijetio da su izrazi koje je koristio g. Backović – kao što su "pravni divovi" i pravna "genijalnost" – ismijavali profesionalnost postupajućeg sudije i suda. Smatrao je da su dati dovoljni razlozi za kaznu i ona nije bila nesrazmjerna.

Green protiv UK (broj 22077/19), 8.4.2025.

Nema povrede člana 8. Ek

Podnosilac predstavke je Philip Nigel Ross Green, britanski državljanin. Živi u Monaku. On je poznati poslovni čovjek i bivši predsjednik Arcadia grupe, multinacionalne maloprodajne firme koja je posjedovala niz brendova uključujući Topshop.

U julu 2018. Arcadiu je kontaktirao novinar iz Telegraph Media Group Limited, koji je namjeravao objaviti članak o optužbama da je gospodin Green seksualno uznemiravao i maltretirao bivšu zaposlenicu. G. Green je prethodno postigao nagodbe s bivšim zaposlenicima poznate kao ugovori o tajnosti podataka ("NDA").

G. Green, Arcadia i Topshop obratili su se sudu tražeći sprečavanje Telegrapha da objavi materijal koji je otkriven kršenjem povjerenja. Tražili su i privremenu zabranu otkrivanja do suđenja. Visoki sud je odbio privremenu mjeru, ali ju je naknadno odobrio žalbeni sud. Detaljno je ispitao prava iz Konvencije relevantna za predmet (prava tužitelja prema članu 8. i prava Telegraph Media Grupe prema članu 10.) i zaključio da bi objava prouzrokovala trenutnu, znatnu i moguće nepopravljivu štetu svim podnosiocima zahtjeva, uključujući i g. Greena. Telegraph je 24. oktobra 2018. objavio svoj članak, ali je poštovao uslove privremenog roka zabrane.

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Član Doma lordova, Lord Hain, je 25. oktobra 2018. uzeo riječ nakon parlamentarne rasprave i dao kratku ličnu izjavu otkrivajući g. Greena kao „moćnog poslovnog čovjeka koji koristi NDA- i značajna plaćanja za prikrivanje istine o ozbiljnom i ponavljanom seksualnom uznemiravanju, rasističkom zlostavljanju i maltretiranju.” Rekao je da koristi svoju zastupničku privilegiju i da je njegova dužnost da imenuje gospodina Greena, s obzirom na zabranu kojom se mediji sprječavaju da objave priču.

O komentarima lorda Haina naširoko se izvještavalo, a nalozi za anonimnost postali su besmisleni, te su kasnije raskinuti. G. Green je tražio odštetu od Telegrapha zbog posljedica izjave Lorda Haina. On je posebno nastojao utvrditi tko je dao njegov identitet Lordu Hainu i koju ulogu je Telegraph igrao u tom razotkrivanju. Odustao je od postupka u januaru 2019., obrazlažući to izjavom da nije ostalo dovoljno povjerljivosti da bi se opravdao rizik, vrijeme i smetnje nastavka tužbe.

U međuvremenu, povjerenik Doma lordova za standarde procijenio je službenu žalbu podnesenu protiv Lorda Haina zbog kršenja Kodeksa ponašanja Doma Lordova. Povjerenik je utvrdio da su optužbe koje se tiču parlamentarnih privilegija izvan njegove nadležnosti.

Pozivajući se na član 8. (pravo na poštivanje privatnog života) Evropske konvencije, g. Green se žali na nedostatak kontrole nad korištenjem parlamentarne povlastice za otkrivanje subjekta informacija koje su pod sudskom zabranom.

Evropski sud je utvrdio da odluku treba prepustiti tuženoj državi, a posebno parlamentu da odluče o kontrolama koje su potrebne kako bi se spriječilo da parlamentarni zastupnici otkriju informacije koje podliježu zabrani zbog zaštite privatnosti. Utvrditi drugačije bilo bi u suprotnosti s načelom autonomije parlamenta, koji je već razmatrao i odbacio potrebu za daljnjim kontrolama.

Sahibov protiv Azerbejdžana (broj 43152/10), 10.4.2025. godine

Povreda člana 6.1. Ek

Podnosilac predstavke je Kamran Isgandar oglu Sahibov, državljanin Azerbejdžana koji je rođen 1963. godine i živi u Bakuu.

Predmet se odnosi na ukidanje prvostepene presude koja je bila donesena u korist podnosioca predstavke, nakon što je ona postala konačna i izvršna. Presuda se odnosila na zakup poslovnog prostora u vlasništvu države.

Pozivajući se na član 6. stav 1 (pravo na pravično suđenje) Konvencije, podnosilac predstavke navodi da nije bio obaviješten o održavanju ročišta u svom predmetu, te da su odluke viših sudova kojima je ukinuta prvostepena presuda bile nezakonite, nisu imale adekvatno obrazloženje i bile su u suprotnosti sa principom pravne sigurnosti.

Evropski sud je zaključio da odluke viših sudova nisu bile odgovarajuće obrazložene te da je, u okolnostima slučaja, došlo do povrede načela pravne sigurnosti, što je dodatno otežano činjenicom da podnosilac predstavke nije bio uredno obaviješten o raspravi pred drugostepenim sudom.